

Sirküler Tarihi : 14/01/2025

Sirküler No : 2025/17

2024 VE 2025 YILLARINA İLİŞKİN OLARAK KAĞIT ORTAMINDA TUTULAN DEFTERLERİN ONAYLARI

Bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar ile ihtiyari olarak bilanço esasına göre defter tutmayı tercih eden mükellefler 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren e-Defter uygulamasına dahil olmak zorundadırlar.

Ayrıca 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren (bu tarih dâhil) yeni işe başlayan, yeniden işe başlayan, sınıf değiştiren, yeni bir mükellefiyete giren ve vergi muafiyeti kalkan mükelleflerden ihtiyari ya da zorunlu olarak bilanço esasına göre defter tutacakların, işe başlama, sınıf değiştirme, yeni mükellefiyete girme ve muaflıktan çıkma tarihinden itibaren defterlerini e-Defter olarak tutmaları gerekmektedir.

Bu mükellefler için aşağıdaki hususların dikkate alınması gerekmektedir:

- 01.01.2025 tarihinden itibaren kâğıt ortamında **Defter-i Kebir** ve **Yevmiye** defterlerini tutmaları mümkün bulunmamaktadır. Bu tarihten itibaren kâğıt ortamında tutulan Yevmiye ve Defter-i Kebir defterleri hiç tutulmamış sayılacaktır.
- 01.01.2025 tarihinden itibaren Defter-i Kebir ve Yevmiye defterlerinin Noter Onay zorunluluğu (açılış veya kapanış onayları) tamamen ortadan kalkmıştır. Kağıt ortamında tutulan 2024 yılı defterlerinin kapanış onaylarının son defa önceki usulde, noter aracılığı ile yaptırılması gerekmektedir.
- Defter-i Kebir ve Yevmiye defterleri dışında kalan ve tasdike tabi olan defterlerin (Envanter Defteri, Pay Defteri, Damga Vergisi Defteri, Yönetim Kurulu Karar Defteri, Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri) ise Türk Ticaret Kanunu'na göre öngörülen süreler içerisinde Noter açılış ve/veya kapanış tasdiki zorunlulukları aynen devam etmektedir. Bir diğer ifade ile 2024 yılında kâğıt ortamında tutulan defterlerinin (Yevmiye Defteri dahil) kapanış onayları ile Envanter, Pay Defteri (Limited şirketler dahil), Yönetim Kurulu Karar Defteri (Limited Şirketlerde Müdürler Kurulu Karar Defteri), Genel Kurulu Toplantı ve Müzakere Defteri (Limited şirketler dahil) ve kâğıt ortamında tutulan diğer defterlerin açılış, kapanış ve ara onayları önceki yıllardaki şekilde yaptırılacaktır.

1. ONAY YAPTIRMAMANIN VEYA ZAMANINDA ONAY YAPTIRMAMANIN MÜEYYİDESİ :

a. TTK'ya göre :

Türk Ticaret Kanununa göre onayı zorunlu olan defterlerin (kapanış onayına tabi olanlarda kapanış onayı dahil) gerekli onaylarını yaptırmayanlar 2025 yılı için **70.920 TL idari para cezasıyla** cezalandırılır. (TTK Md. 562/1-c)

b. VUK'a göre :

VUK'a göre onayı zorunlu defterlerin hiç veya zamanında onaylatılmamasının müeyyidesi ise şöyledir :

* Açılış veya ara onayının süresi geçtikten sonra izleyen ay içinde yaptırılması, ikinci derece usulsüzlük cezasını gerektirir.

*** Söz konusu onayların süresi içinde yaptırılmadığı gibi izleyen ay içinde de yaptırılmaması (veya bu süreler geçtikten sonra yaptırılması), onayın hiç yaptırılmadığı anlamına gelir ve kazancın re'sen takdiri ile iki kat birinci derece usulsüzlük cezasını gerektirir.**

2. ELEKTRONİK DEFTER:

Bilindiği gibi 1 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliği ile 361 sıra no.lu VUK Genel Tebliği yürürlükten kaldırılarak 1.1.2012 tarihinden geçerli olmak üzere, yeni elektronik defter (e-Defter) sistemi yürürlüğe konulmuştur.

e-Defter, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince tutulması zorunlu olan defterlerin e-Defter portalında www.edeften.gov.tr duyurulan format ve standartlara uygun biçimde elektronik dosya biçiminde hazırlanması, bastırılmaksızın kaydedilmesi, değişmezliğinin, bütünlüğünün ve kaynağının doğruluğunun garanti altına alınması ve ilgililer nezdinde ispat aracı olarak kullanılabilmesine imkan tanıyan hukuki ve teknik düzenlemeler bütünüdür.

Gelir İdaresi Başkanlığında, serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin kayıtlarının elektronik ortamda tutulmasına, bu kayıtlardan serbest meslek erbabı ile işletme hesabı esasına göre defter tutanların defterlerinin elektronik olarak oluşturulması ve saklanmasına, vergi beyannameleri, bildirim ve dilekçelerin elektronik olarak verilebilmesine, elektronik ortamda belge düzenlenebilmesine imkan tanıyan ve kapsamda yer alan mükelleflerin Gelir İdaresi Başkanlığı veri tabanında yer alan diğer bilgilerini mükelleflerin bilgisine sunan Defter Beyan Sistemi uygulamaya konulmuştur. Serbest meslek erbabı, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ile basit usule tabi olan mükelleflerin Sistemi kullanmaları zorunludur.

